

C/2023/1072

15.12.2023

P9_TA(2023)0203

Plan działania na rzecz Europy socjalnej – dwa lata po szczycie w Porto

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 maja 2023 r. w sprawie planu działania na rzecz Europy socjalnej – dwa lata po szczycie w Porto (2023/2586(RSP))

(C/2023/1072)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych uroczystie proklamowany przez Parlament, Radę i Komisję 17 listopada 2017 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z 4 marca 2021 r. pt. „Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych” (COM(2021)0102),
 - uwzględniając deklarację z Porto przyjętą przez Radę Europejską 8 maja 2021 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 września 2022 r. w sprawie europejskiej strategii w dziedzinie opieki (COM(2022)0440),
 - uwzględniając zalecenie Rady z 8 grudnia 2022 r. w sprawie dostępu do przystępnej cenowo i dobrej jakościowo opieki długoterminowej ⁽¹⁾,
 - uwzględniając zalecenie Rady z 30 stycznia 2023 r. w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 15 marca 2023 r. w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie ⁽³⁾,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych,
- A. mając na uwadze, że zrównoważony rozwój jest podstawowym celem UE; mając na uwadze, że trzy wzajemnie powiązane filary zrównoważonego rozwoju to filar gospodarczy, społeczny i środowiskowy; mając na uwadze, że zrównoważony rozwój opiera się między innymi na pełnym zatrudnieniu, postępie społecznym i sprawiedliwości; mając na uwadze, że zasadniczym podstawowym celem UE określonym w art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej jest zapewnienie społecznej gospodarki rynkowej o wysokiej konkurencyjności zmierzającej do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego; mając na uwadze, że obecnie nacisk kładzie się na zrównoważenie gospodarcze i środowiskowe;
- B. mając na uwadze, że Europejski filar praw socjalnych ogłoszono w 2017 r. w Göteborgu, określono w nim 20 zasad i ustanowiono zbiór przepisów socjalnych na rzecz silnej Europy socjalnej, która w XXI wieku będzie sprawiedliwa, sprzyjająca włączeniu społecznemu i pełna możliwości; mając na uwadze, że na Szczycie Społecznym w Porto w maju 2021 r. Rada zobowiązała się do realizacji trzech głównych celów na 2030 r. dotyczących zatrudnienia, szkoleń i ubóstwa; mając na uwadze, że do 2030 r. co najmniej 78 % ludności w wieku od 20 do 64 lat powinno mieć zatrudnienie; mając na uwadze, że jakość zatrudnienia i warunki pracy pozostają poza zakresem tego celu; mając na uwadze, że co najmniej 60 % wszystkich dorosłych powinno co roku uczestniczyć w szkoleniach; mając na uwadze, że do 2030 r. liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym powinna zmaleć o co najmniej 15 mln, z czego 5 mln powinny stanowić dzieci; mając na uwadze, że według Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju w ciągu ostatnich dwudziestu lat ryzyko obniżenia statusu społecznego wśród gospodarstw domowych o niższych średnich dochodach uległo zwiększeniu i przewiduje się utrzymanie tej tendencji wzrostowej ⁽⁴⁾; mając na uwadze, że trzy główne cele nie obejmują pełnego wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych;

⁽¹⁾ Dz.U. C 476 z 15.12.2022, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 41 z 3.2.2023, s. 1.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0076.

⁽⁴⁾ OECD „A Broken Social Elevator? How to Promote Social Mobility” [Zepsuta winda społeczna? Jak promować awans społeczny], OECD Publishing, Paryż, 15 czerwca 2018 r.

- C. mając na uwadze, że główne cele określone przez Komisję są wdrażane przez państwa członkowskie od zeszłego roku; mając na uwadze, że dodatkowe kryzysy, jakie pojawiły się od czasu ustalenia celów, wywarły dodatkową presję na osiągnięcie tych celów; mając na uwadze, że pięć państw członkowskich osiągnęło cele krajowe w zakresie zatrudnienia, a połowa państw członkowskich przekroczyła cel 78 % w zakresie zatrudnienia; mając jednak na uwadze, że według prognoz nie wszystkie państwa członkowskie osiągną cel w zakresie zatrudnienia do 2030 r. ⁽⁵⁾;
- D. mając na uwadze, że gospodarka społeczna stanowi kluczową siłę napędową wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych i może aktywnie przyczynić się do osiągnięcia głównych celów do 2030 r.;
- E. mając na uwadze, że inflacja na szczeblu UE zwiększyła koszty utrzymania mediany gospodarstw domowych o około 10 %, występowanie deprivacji materialnej i społecznej o około 2 %, a wskaźnik ubóstwa energetycznego i bezwzględne ubóstwa dochodowego o około 5 %; mając na uwadze, że oczekuje się, iż w wybranych państwach członkowskich i wśród słabszych grup społecznych odnośny wpływ na dobrostan będzie kilkakrotnie większy; mając na uwadze, że może to pogłębić istniejące luki, jeśli chodzi o ubóstwo i wykluczenie społeczne w całej UE ⁽⁶⁾; mając na uwadze, że Europa potrzebuje nowej wizji, aby stać się innowacyjnym miejscem przemysłowym do 2050 r., zwłaszcza w kontekście amerykańskiej ustawy o obniżeniu inflacji i innych podobnych planów inwestycyjnych innych krajów spoza UE;
- F. mając na uwadze, że według Eurofoundu w 2021 r. w żadnym państwie członkowskim nie osiągnięto celu zakładającego uczestnictwo 60 % pracowników w szkoleniach (opłacanych przez pracodawcę); mając na uwadze, że z danych wynika również, iż osoby najbardziej potrzebujące szkoleń (osoby młode, osoby o niższym poziomie wykształcenia i osoby wykonujące zawody wymagające niskich kwalifikacji) najmniej z nich skorzystały;
- G. mając na uwadze, że we wrześniu 2022 r. Komisja zaprezentowała europejską strategię w dziedzinie opieki, a w grudniu 2022 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie opieki długoterminowej w celu wdrożenia zasady 18. Europejskiego filaru praw socjalnych; mając na uwadze, że pandemia COVID-19 uwiarydliła i uwydatniła niezrównoważone warunki pracy profesjonalnych opiekunów, znaczne obciążenia dla opiekunów nieformalnych w związku z brakiem formalnych usług opieki oraz istotne narażenie na infekcje, ciężkie choroby i zgony osób wymagających opieki; mając na uwadze, że jak wykazano, opieka świadczona na poziomie społeczności lokalnych i opieka domowa ograniczają narażenie na infekcje osób wymagających opieki; mając na uwadze, że w sprawozdaniu z 2021 r. w sprawie opieki długoterminowej Komitet Ochrony Socjalnej wykazał, że potrzeby w zakresie opieki długoterminowej zwiększają ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego; mając na uwadze, że w świetle zmian demograficznych należy zwiększyć dostępność opieki długoterminowej, zapewnić niezależność i wysoką jakość opieki, zadbać o zrównoważone warunki pracy i zagwarantować wsparcie opiekunom nieformalnym;
1. ponownie podkreśla znaczenie przyjęcia konkluzji ze Szczytu Społecznego w Porto w 2021 r., w których podkreślono, że nadal żyjemy w bezprecedensowych czasach; zauważa, że pandemia COVID-19 i trwająca rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie szalejąca w sąsiedztwie Unii doprowadziły do kryzysu kosztów życia i kryzysu energetycznego, które najmocniej uderzają w najsłabsze grupy w naszym społeczeństwie, co prowadzi do rosnących nierówności; ponownie podkreśla znaczenie Europejskiego filaru praw socjalnych jako wytycznej dla Europy o silniejszym wymiarze społecznym i z zadowoleniem przyjmuje plan działania w tym zakresie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wykorzystania innowacji społecznych jako kluczowej siły napędowej w stawianiu czoła wyzwaniom społeczno-gospodarczym oraz wzywa je do uwzględnienia zalecenia Parlamentu zawartego w rezolucji w sprawie planu działania UE na rzecz gospodarki społecznej ⁽⁷⁾; podkreśla jednak, że wynikające z tego filaru główne cele na 2030 r. określone przez Komisję i zatwierdzone przez Radę w zakresie zatrudnienia, umiejętności i ubóstwa są niewystarczające, aby zapewnić jego pełne wdrożenie; podkreśla, że Europejski filar praw socjalnych jest potężnym narzędziem gwarantującym, że projekt europejski może działać jako mocna osłona chroniąca zdrowie, bezpieczeństwo i warunki życia obywateli; podkreśla, że dialog społeczny, demokracja w miejscu pracy i prawo do negocjacji zbiorowych mają kluczowe znaczenie dla wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych i osiągnięcia pozytywnej konwergencji warunków życia i pracy w całej Europie;
2. wzywa Komisję i Radę do podjęcia działań w celu złagodzenia wpływu kryzysów na ludzi i rynki pracy państw członkowskich, aby utrzymać wysoki poziom zatrudnienia i składek na ubezpieczenia społeczne dzięki tworzeniu wysokiej jakości miejsc pracy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do poprawy funkcjonowania rynków pracy i promowania integracji kobiet, młodych ludzi i grup znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy; w związku z tym wzywa Komisję, państwa członkowskie i partnerów społecznych UE, by dążyli do osiągnięcia negocjacji zbiorowych na poziomie co najmniej 80 % do 2030 r., aby poprawić warunki życia i pracy w UE, co przyczyni się do dobrostanu pracowników

⁽⁵⁾ Komisja Europejska, „Komisja z zadowoleniem przyjmuje wyznaczone przez państwa członkowskie cele na rzecz Europy o silniejszym wymiarze społecznym do roku 2030”, 16 czerwca 2022 r.

⁽⁶⁾ Menyherth, B., „The effect of rising energy and consumer prices on household finances, poverty and social exclusion in the EU” [Wpływ wzrostu cen energii i cen konsumpcyjnych na finanse gospodarstw domowych, ubóstwo i wykluczenie społeczne w UE], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2022 r.

⁽⁷⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 6 lipca 2022 r. w sprawie planu działania UE na rzecz gospodarki społecznej (Dz.U. C 47 z 7.2.2023, s. 171).

i pozytywnej konwergencji społecznej oraz ograniczyć ubóstwo pracujących, wykluczenie społeczne i nierówności płacowe; zauważa, że należy przeciwdziałać ubóstwu pracujących dzięki zapewnieniu godziwych wynagrodzeń; podkreśla, że należy zwiększyć wykorzystanie programów podnoszenia i zmiany kwalifikacji, aby wzmocnić pozycję pracowników i podnieść konkurencyjność;

3. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w UE⁽⁸⁾ oraz dyrektywy w sprawie przejrzystości wynagrodzeń⁽⁹⁾; zwraca się do Rady o uzgodnienie podejścia ogólnego do dyrektywy w sprawie pracy za pośrednictwem platform internetowych⁽¹⁰⁾, aby poprawić ochronę i warunki pracy pracowników w gospodarce platformowej oraz zapewnić uczciwą konkurencję; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Komisji na rzecz bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy; podkreśla potrzebę dalszych działań na rzecz realizacji celu wyeliminowania wypadków śmiertelnych w miejscu pracy; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się Komisji do przedstawienia wniosku ustawodawczego po przyjęciu rezolucji Parlamentu z 2 lutego 2023 r.⁽¹¹⁾; z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie dwuetapowych konsultacji z partnerami społecznymi UE;

4. zauważa, że nawet z instrumentem wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) w ramach europejskiego programu reasekuracji świadczeń dla osób bezrobotnych skutki gospodarcze kryzysu związanego z COVID-19 trwały dłużej, niż przewidywano; podkreśla jednak, że dzięki temu instrumentowi uratowano tysiące miejsc pracy oraz że wstrząs na rynku pracy był mniej dotkliwy, niż oczekiwano; zauważa w związku z tym, że instrument ten powinien pozostać w użyciu przez okres obecnej wyjątkowej sytuacji i nadal bazować na pożyczkach oraz być szybko uruchamiany w przypadku nowych zewnętrznych wstrząsów finansowych lub gospodarczych;

5. jest głęboko zaniepokojony ogólnym pogorszeniem sytuacji grup o średnich dochodach w UE, które to grupy są podstawą naszych gospodarek, wnoszą zasadniczy wkład w nasze krajowe systemy zabezpieczenia społecznego i mają istotne znaczenie dla stabilności naszych demokracji, i tym samym polaryzacją gospodarczą, w szczególności rosnącą liczbą grup o niższych dochodach z powodu pogorszenia koniunktury gospodarczej, niekorzystnych zmian na rynku pracy i reform podatkowych przeprowadzonych w ostatnich latach; w tym kontekście wzywa do opracowania planu działania UE, aby zwiększyć liczebność i skonsolidować grupy o średnich dochodach;

6. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „Długofalowa konkurencyjność UE: perspektywa na okres po 2030 r.”, który ma zracjonalizować i uprościć wymogi sprawozdawczości o 25 % w odniesieniu do każdego z obszarów tematycznych w dziedzinie ekologii, cyfryzacji i gospodarki, oraz przedstawiony przez Komisję wniosek dotyczący osiągnięcia tego celu do jesieni 2023 r.; wzywa Komisję do szybkiego wykazania tego zaangażowania, co zwiększy konkurencyjność wszystkich przedsiębiorstw w UE, w tym małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), oraz poprawi podstawowe warunki sprawiedliwości społecznej i dobrobytu; przypomina, że MŚP są podstawą naszej spójności społecznej;

7. podkreśla znaczenie zmniejszenia nierówności w dochodach i zwalczania ubóstwa, ponieważ 21,7 % ludności UE w 2021 r. (95,4 mln osób) było zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, i wzywa, by w związku z tym zobowiązać się do osiągnięcia celu UE w zakresie ubóstwa; przypomina zasadę 14 Europejskiego filaru praw socjalnych, zgodnie z którą każdy, kto nie dysponuje wystarczającymi zasobami, ma prawo do odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego godne życie na wszystkich etapach życia; ponownie przywołuje punkty rezolucji z 15 marca 2023 r. w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie;

8. podkreśla, że zgodnie z zasadą 15 Europejskiego filaru praw socjalnych każda osoba w podeszłym wieku ma prawo do środków umożliwiających godne życie oraz że pracownicy i osoby samozatrudnione na emeryturze mają prawo do emerytury proporcjonalnej do ich składek i zapewniającej odpowiedni dochód; uważa jednocześnie, że państwa członkowskie powinny zapewnić długoterminowe bezpieczeństwo dochodów, dopilnować, by minimalne emerytury były wystarczająco wysokie, co zapobiegne ubóstwu w podeszłym wieku, by kobiety i mężczyźni mieli równe szanse nabywania praw emerytalnych i by zlikwidowano zróżnicowanie emerytur ze względu na płeć; apeluje do państw członkowskich o promowanie ukierunkowanych zachęt ułatwiających stopniowe przechodzenie na emeryturę, między innymi dzięki wspieraniu elastycznej organizacji czasu pracy i odpowiedniemu dostosowywaniu miejsc pracy; ponawia zawarty w Zobowiązaniu społecznym z Porto apel do Komisji i państw członkowskich o działania na rzecz wzmocnienia krajowych systemów ochrony socjalnej, aby zapewnić wszystkim godne życie, a jednocześnie zachować zrównoważony charakter tych systemów; podkreśla, że Komisja mogłaby przyczynić się do opracowania konwencji ONZ o prawach osób starszych;

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej, Dz.U. L 275 z 25.10.2022, s. 33.

⁽⁹⁾ Wniosek z 4 marca 2021 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania (COM(2021)0093).

⁽¹⁰⁾ Wniosek z 9 grudnia 2021 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych (COM(2021)0762).

⁽¹¹⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 2 lutego 2023 r. zawierająca zalecenia dla Komisji w sprawie zmiany dyrektywy o europejskich radach zakładowych, Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0028.

9. wzywa Komisję do szybkiego podjęcia działań następczych w związku ze zbliżającym się sprawozdaniem ustawodawczym Parlamentu z własnej inicjatywy w sprawie wysokiej jakości staży w UE; z zadowoleniem przyjmuje Europejski Rok Umiejętności i podkreśla, jak ważny jest dostęp do szkoleń i możliwości przekwalifikowania dla pracowników, w szczególności w gałęziach przemysłu i sektorach, które muszą przejść zasadnicze zmiany z myślą o transformacji ekologicznej i cyfrowej, przy czym należy dopilnować, by nikt nie został pominięty; podkreśla rolę partnerów społecznych w opracowywaniu strategii rozwoju umiejętności na rzecz zielonej gospodarki na wszystkich szczeblach, aby zapewnić przeprowadzanie tych szkoleń bez uszczerbku dla wynagrodzeń i ich uznawanie za czas pracy, a także zapewnić szczegółowe informacje na temat umiejętności niezbędnych w dwojakiej transformacji; wzywa Komisję do przedstawienia wniosku ustawodawczego w sprawie europejskiego dowodu zabezpieczenia społecznego, aby zapewnić organom krajowym, takim jak inspektoraty pracy i inspektoraty zabezpieczenia społecznego, a także partnerom społecznym zaangażowanym w inspekcje pracy i zabezpieczenia społecznego instrument w czasie rzeczywistym umożliwiający skuteczne egzekwowanie prawa krajowego i unijnego;

10. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się Komisji do przedstawienia do końca 2023 r. wniosku w sprawie utworzenia unijnej karty osoby z niepełnosprawnością, uznawanej we wszystkich państwach członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje trwające negocjacje prowadzone przez partnerów społecznych w sprawie pracy zdalnej i prawa do bycia offline w perspektywie przedstawienia prawnie wiążącego porozumienia wdrożonego za pośrednictwem dyrektywy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia działań w celu szybkiego wdrożenia europejskiej strategii w dziedzinie opieki, by wesprzeć opiekunów; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia zalecenia Rady w sprawie przystępnej cenowo, wysokiej jakości opieki długoterminowej; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą wdrożenia kompleksowego podejścia w zakresie zdrowia psychicznego oraz ponawia apel o opracowanie dyrektywy w sprawie ryzyka psychologicznego i dobrostanu w miejscu pracy;

11. zauważa, że chociaż Komisja zainicjowała wiele inicjatyw ustawodawczych i nieustawodawczych, UE nie zdołała do tej pory w pełni wdrożyć Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla potrzebę regularnego przeglądu planu działania; podkreśla potrzebę dalszych działań legislacyjnych ze strony Komisji i państw członkowskich, aby zapewnić pełne wdrożenie filaru, ze szczególnym naciskiem na wdrażanie zasad 11 (opieka nad dziećmi), 12 (ochrona socjalna), 19 (mieszkalnictwo) i 20 (podstawowe usługi); podkreśla, że następnemu planowi działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych powinna towarzyszyć zintegrowana unijna strategia zwalczania ubóstwa, aby stawić czoła wielowymiarowemu problemowi wykluczenia społecznego;

12. apeluje o podjęcie konkretnych działań, aby zapewnić wszystkim poszanowanie prawa do kształcenia i szkolenia przez zagwarantowanie wszystkim pracownikom wysokiej jakości szkoleń i płatnych urlopów szkoleniowych;

13. ponawia apel do Rady o przyjęcie przekrojowej dyrektywy w sprawie niedyskryminacji⁽¹²⁾, która jest w toku od 2008 r., aby w pełni wdrożyć zasadę 3 Europejskiego filaru praw socjalnych (równe szanse) i zrealizować obietnice dotyczące równego traktowania zawarte w traktatach założycielskich UE;

14. przypomina, że zasada 11 dotycząca opieki nad dziećmi i wsparcia dla dzieci wymaga dalszych działań w celu przełamania pokoleniowego kręgu ubóstwa i pobudzenia mobilności społecznej; uważa, że wszystkie dzieci powinny mieć dostęp do przystępnej cenowo, wysokiej jakości edukacji i usług opieki, w szczególności do wczesnej edukacji; przypomina Komisji i państwom członkowskim o ponawianym apelu Parlamentu o zwiększenie środków finansowych europejskiej gwarancji dla dzieci i przeznaczenie na nią specjalnego budżetu w wysokości co najmniej 20 mld EUR; wzywa państwa członkowskie do przedstawienia krajowych planów działania i dopilnowania, by były skutecznie wdrażane i stanowiły odpowiedź na kluczowe zasady określone w zaleceniu Rady (UE) 2021/1004 w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci⁽¹³⁾; podkreśla, że państwa członkowskie powinny kontynuować pełne wdrażanie wzmocnionej gwarancji dla młodzieży;

15. uważa, że okresy świadczenia opieki, w których opiekun przechodzi na pracę w niepełnym wymiarze godzin lub rezygnuje z płatnego zatrudnienia, powinny być zaliczane na poczet uprawnień do świadczeń emerytalnych⁽¹⁴⁾;

16. ostrzega, że w celu prawidłowego wdrożenia zasady 12 odpowiednia ochrona socjalna powinna uwzględniać takie aktualne trendy jak zmiana klimatu, cyfryzacja gospodarki i przemiany demograficzne, i należy ją rozszerzyć, aby uwzględnić ryzyko związane z nierównym wpływem zmiany klimatu i degradacji środowiska na różne grupy dochodów i pracowników w różnych sektorach, a także społeczne konsekwencje transformacji naszych społeczeństw w kierunku

⁽¹²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z 2 kwietnia 2009 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię i światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (Dz.U. C 137 E z 27.5.2010, s. 68).

⁽¹³⁾ Zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci (Dz.U. L 223 z 22.6.2021, s. 14).

⁽¹⁴⁾ Komisja Europejska, „Final report of the High-level Group on the future of social protection and of the welfare State in the EU” [Sprawozdanie końcowe grupy wysokiego szczebla ds. przyszłości ochrony socjalnej i państwa opiekuńczego w UE], Urząd Publikacji UE, Luksemburg, styczeń 2023 r.

neutralności klimatycznej; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zaproponowały europejski plan działania na rzecz ochrony socjalnej, który uwzględni ryzyko wykluczenia społecznego wynikające ze zmiany klimatu i z degradacji środowiska; wzywa państwa członkowskie do wykorzystania Społecznego Funduszu Klimatycznego i stworzenia podstaw rozwoju ekologicznych systemów ochrony socjalnej na szczeblu krajowym przy wsparciu UE;

17. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie platformy UE na rzecz przeciwdziałania bezdomności i podkreśla, że należy zapewnić unijne wsparcie, by zrealizować jej ambicje i cele określone w deklaracji lizbońskiej; podkreśla, że zgodnie z zasadą 19 osobom potrzebującym należy zapewnić dostęp do mieszkań socjalnych lub pomocy mieszkaniowej dobrej jakości; wzywa Komisję do opracowania zgodnie z zasadą pomocniczości ambitnego planu działania na rzecz stworzenia dostępnych, ekologicznych i przystępnych cenowo mieszkań socjalnych, aby zaspokoić potrzeby mieszkaniowe wszystkich obywateli UE oraz wyeliminować bezdomność do 2030 r.; podkreśla w obecnym kontekście potrzebę położenia kresu ubóstwu energetycznemu oraz znaczenie zakazu odłączeń od sieci w krytycznych okresach dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji i konsumentów dotkniętych ubóstwem energetycznym; ponawia apel o przyjęcie zasady „najpierw mieszkanie”, aby wspierać dostęp do mieszkań, oraz zauważa, że należy je planować z uwzględnieniem zasad projektowania dla wszystkich w celu zapewnienia dostępności;

18. wyraża zaniepokojenie brakiem dostępu do podstawowych usług dobrej jakości, w tym wody, urządzeń sanitarnych, energii, transportu, usług finansowych i usług łączności cyfrowej dla osób potrzebujących (zasada 20), ponieważ usługi te znalazły się pod dodatkową presją; podkreśla, że niewspółmiernie ucierpiały przez to regiony słabiej rozwinięte, obszary wiejskie i słabo zaludnione, co pogłębiło nierówności gospodarcze, społeczne i terytorialne między regionami UE; wzywa Komisję do określenia, które bardziej rygorystyczne przepisy socjalne w rozporządzeniu (UE) nr 360/2012 dotyczące usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym⁽¹⁵⁾ są konieczne, i do przedstawienia na podstawie tej oceny przeglądu, aby poprawić dostęp do wody, urządzeń sanitarnych, energii, transportu, usług finansowych i łączności cyfrowej oraz mieszkań;

19. ponownie apeluje, by w świetle ram planu przemysłowego Zielonego Ładu finansowanie UE, w tym pomoc państwa, było uzależnione od celów polityki publicznej, w szczególności wymogów społecznych, aby oferować wysokiej jakości miejsca pracy, promować rekrutację zbiorową, respektować prawa i normy pracownicze UE oraz zapewnić lepsze warunki pracy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do egzekwowania klauzuli społecznej zawartej w obowiązującej dyrektywie w sprawie zamówień publicznych⁽¹⁶⁾ oraz do rozważenia ewentualnego przeglądu tej dyrektywy na podstawie oceny skutków, aby jeszcze bardziej wzmocnić klauzule społeczne w zamówieniach publicznych i zobowiązać wykonawców i podwykonawców do pełnego poszanowania praw pracowników, w tym prawa do rokowań zbiorowych, aby uwzględnić niedawno przyjętą dyrektywę w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w UE;

20. podkreśla, że należy wzmocnić społeczny wymiar europejskiego semestru i wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych, zwłaszcza w świetle przeglądu zarządzania gospodarczego; wzywa Komisję, aby rozważyła przedstawienie instrumentu dotyczącego ram konwergencji społecznej, aby zapobiegać zagrożeniom związanym z konwergencją społeczną, wykrywać potencjalne utrudnienia we właściwym wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych i ustanowić cele społeczne; uważa, że ryzyko związane z rozbieżnościami społecznymi należy uwzględnić w zaleceniach dla poszczególnych krajów i brać je pod uwagę przy określaniu ścieżek dostosowania fiskalnego;

21. uważa, że w celu urzeczywistnienia sprawiedliwej i socjalnej Europy oraz zapewnienia najwyższego poziomu ochrony socjalnej podczas transformacji ekologicznej i cyfrowej konieczne jest zapewnienie zrównoważonej, sprawiedliwej i sprzyjającej włączeniu społecznemu Europy, w której prawa socjalne są w pełni chronione i gwarantowane co najmniej na takim samym poziomie jak normy gospodarcze i środowiskowe; podkreśla, że trzeba podjąć działania, aby wzmocnić rolę Europejskiego filaru praw socjalnych, zapewnić równe traktowanie aspektów społecznych oraz aspektów gospodarczych i środowiskowych oraz dopilnować, by prawa socjalne w Europie były osią przyszłych polityk UE i by konwergencja społeczna stanowiła jeden z najważniejszych priorytetów politycznych UE; zauważa, że w związku z tym wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych będzie wymagało inwestycji społecznych w ramach przyszłych inicjatyw w zakresie finansowania i podczas przeglądu wieloletnich ram finansowych;

22. ponawia apel do Komisji o przegląd dyrektywy w sprawie pracy tymczasowej⁽¹⁷⁾ w celu ustanowienia ram prawnych, które zapewniają godne warunki pracy i równe traktowanie pracownikom sezonowym w UE i pracownikom mobilnym mającym podpisane umowy o pracę na czas określony z agencjami pracy tymczasowej lub innymi rodzajami pośredników na rynku pracy, w tym agencjami zatrudnienia, zgodnie z obietnicą Komisji zawartą w deklaracji z Porto;

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. L 114 z 26.4.2012, s. 8).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE, Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65.

⁽¹⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej, Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 9.

23. wzywa Komisję do przedstawienia ram prawnych umożliwiających przewidywanie zmian związanych z transformacją ekologiczną i cyfrową w świecie pracy i zarządzać nimi, po pierwsze ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia ochrony wysokiej jakości zatrudnienia dzięki wspieraniu pracowników w czasie transformacji na rynku pracy i zapewnienie dostępu do odpowiednich szkoleń, a po drugie – angażowania partnerów społecznych w procesy decyzyjne, w tym dzięki propagowaniu rokowań zbiorowych dotyczących przewidywania zmian i zarządzania nimi;
24. ponownie podkreśla znaczenie dobrze funkcjonującego i skutecznego Europejskiego Urzędu ds. Pracy i wzywa Komisję, by wykorzystała możliwość, jaką daje ocena zaplanowana na 1 sierpnia 2024 r., i przedłożyła wniosek ustawodawczy w celu przeglądu zakresu stosowania rozporządzenia ustanawiającego Europejski Urząd ds. Pracy⁽¹⁸⁾ i wykorzystania jego pełnego potencjału, zwłaszcza w odniesieniu do uprawnień dochodzeniowych Urzędu;
25. podkreśla prawo do uzyskania interwencji ze strony człowieka i prawo do tego, by nie podlegać decyzji podjętej wyłącznie w drodze zautomatyzowanego przetwarzania, zgodnie z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych⁽¹⁹⁾; podkreśla potrzebę działań UE, aby w jeszcze większym stopniu stosować zasadę kontroli przez człowieka w świecie pracy i uregulować zarządzanie algorytmiczne; wzywa Komisję, by rozważyła wniosek ustawodawczy dotyczący sztucznej inteligencji w miejscu pracy;
26. apeluje o silniejszą integrację planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych z powiązаныmi strategiami, w tym unijnymi ramami strategicznymi dotyczącymi Romów, strategią na rzecz równouprawnienia płci, strategią na rzecz przeciwdziałania bezdomności oraz strategią na rzecz przeciwdziałania rasizmowi;
27. wzywa, by zgodnie z konkluzjami Konferencji w sprawie przyszłości Europy oraz rezolucją z 9 czerwca 2022 r. w sprawie apelu o zwołanie konwentu w celu zmiany traktatów⁽²⁰⁾ włączyć do traktatów protokół w sprawie postępu społecznego, aby zagwarantować pełną ochronę i zabezpieczenie praw pracowniczych, praw związków zawodowych i praw socjalnych;
28. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiające Europejski Urząd ds. Pracy, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 883/2004, (UE) nr 492/2011 i (UE) 2016/589 oraz uchylające decyzję (UE) 2016/344 (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 21).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 493 z 27.12.2022, s. 130.